

HETI SZEMLE

POLITIKAI ÉS TÁRSADALMI HETILAP.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:
Egy évre — — — — — 6 korona — fillér
Félévre — — — — — 3 „ — „
Negyedévre — — — — — 1 „ 50 „
Tanítóknak és kézműiparosoknak egy évre 4 korona
Egyes szám ára 20 fillér.

Felelős szerkesztő
BÁTHORY ENDRE.
A lap kiadója:
A „PÁZMÁNY-SAJTÓ”

A szerkesztőséget és kiadóhivatalt illető összes küldemények, pénzek, hirdetések stb. a „Pázmány-sajtó” czimére küldendők, (Iskolaköz 3. sz.)
Hirdetések jutányos árban vétetnek fel.
Nyilttér sora 40 fillér.
A lap megjelenik minden szerdán.

Pünkösdi ünnepén.

— Irta: Bodnár Gáspár. —

A népesaládok nagy ünnepeiben saját multjuk szelleme ébred fel. Ujra él, ami elmúlt. Egy pillanatra összeölelkezik a mult a jelennel. Sőt ketté szakad a jövő fátyola is. Lelki látomás ez. A lélek szemének műve. Pilláját kinyitja a lelkiismeret és meg gondolás ereje.

A kath. Egyház a népek legnagyobb családja. Oriási méretű családkör. Benne és vele élnek a művelt világ nemzetei. Valahányszor tehát sátoros ünnepe van, saját multjának hatalmas szelleme elevenedik, ujul meg. A maga nagy világegységében éppen úgy, mint külön-külön minden nemzet körében ahol él, áld, vezet, és védő karjával oltalmaz.

Íme, ma piros pünkösdi ünnepén, az első pünkösdi világitó, tisztító, ha kell martírságig gyújtó tüzeinek fényénél lelkünk odaszáll, ahonnan az egyetemes Egyház új világot teremtő hite, eszméje végig hömpölyög aztán a századokon.

És ezen közben agyunkba, lelkünkbe szökik első pünkösdi annak a nemzetnek, melyhez bölcsönktől-sirunkig tartozunk. Annak a keresztény Magyarországnak első pünkösdjére emlékezünk, melyről Spittler német történetíró azt mondja: „A népek története kevés példát mutat oly megnemesülésre, mint a magyaroké a kereszténység pünkösdi tüzeinek kohójában”.

Pünkösdi van ma is, csaknem ezer év után. Magyarországon élünk most is. Magyarok vagyunk talán még ma is.

Katholikusok, keresztények-e? Ez a kérdés lebeg felettünk Demokles kardjaként.

Krisztus Urunk nem halt meg. Él és uralkodik a lelkekben, az egész művelt világon. Igaz, hogy sohasem gyűlölték annyira — talán keresztrefeszítésekor sem, mint ma. De sohasem szerették annyian és foróbban mint most.

Krisztus Urunk él és uralkodik

a magyar nemzet nagy részének szívében is. Keresztje ott tündöklök Szent István koronájában. Ott van még a nemzeti czimerben. Ott vannak a sirhantok mögött. Ott találjuk mezőinken, országutjaink mentén.

Ott vannak-e iskoláinkban? Törvényházainkban? Az ő szelleme, fentartó ereje vezeti-e magát a nemzetet? És főleg: teljesítheti-e a kereszténység azt a hivatását, melyen a történelmi Magyarország felépült és másik ezer éven át is fennállhat?

Ez a kérdés lebeg most felettünk. És mindig jobban és jobban hajtja elménket és szívünket a jövő gondolata felé... Akkor különösen, mikor deresedő fővel, szemünkben a remény és aggodás megrezzenő könyeivel... az ifjúságot, a nemzet fakadó virágát ott látjuk... mint várják az erősítő Szentlelket.

Vajjon eljő-e még az a másik nagy pünkösdi, melyről aztán a történetíró újra följegyezheti... A népek, a családok, a félrevezetett, a Kálváriát megjáró népek története kevés olyan példát mutat a keresztény restaurációban, mint a megifjodott magyar nemzet — a kereszténység soha ki nem alvó pünkösdi tüzeinek kohójában.

Vajjon eljő-e az a nagy pünkösdi ünnep, melynek felemelő, gyújtó tüze értelmi világosságot, okosságot, bölcsességet, erősséget, békességet, az Ur békességét adja meg az új nemzedéknek. Hogy tanuljanak meg mindent, amit mi saját karunkon sem tudunk megtanulni. Jusson eszükbe minden, amit mi bünyös közönyünkben és mulasztásaink közt elfeledtünk.

A vigasztaló Szentlelek, akit az Atya Krisztus nevében küld... hozza el ezt a nagy pünkösdi ünnepet — a magyar kereszténység számára.

Hitünk, reményünk, multunk története megment a végső kétségbeeséstől.

A kereszténység fényes korszakai mindig akkor köszöntöttek be, mikor a társadalom iszonyu csalódások után vágyva vágyódott a

megújulás után. Mikor a megintgatott hívőkben újra kezd meggyőződésé csontosodni, hogy kereszténység nélkül civilizált társadalom — el-sorvad, elpusztul.

Ez a meggyőződés már visszatarthatatlanul elfogta az elméket és szíveket. El kell következnie — egy pünkösdi tűz, talán egy társadalmi zivatar zugása nyomában — a kereszténység diadalának.

Az Országos Katholikus Magyar Iskola Egyesület működése köréből.

Érdekes és mindenesetre nagy fontosságú ténykedéssel vonja magára az „Országos Katholikus Magyar Iskolaegyesület” a magyar katolikus világ figyelmét s nagy részben elismerését is.

Igen ügyes és eredményeiben messze kiható vállalkozásba kezdett ugyanis az által, hogy szintén altruisztikus alapokon álló hatalmas intézménnyel a „Gazdák Biztosító Szövetkezeté”-vel szerződés szerű összeköttetést létesített az ország területén található és katolikus vonatkozású épületek s mindennemű éghető objektumok egységes tűzkár elleni biztosítása tárgyában.

Midőn tehát elismeréssel adózunk a vezetőségnek ügyes gondolatáért, melylyel a Katholikus iskolák, ügyének istápolására ilyen még alig felfedezett új jövedelem forrásról gondoskodott egyuttal szerencsésnek tartjuk a vállalkozást abban az irányban is, hogy ily egységes alapokon a Katholikus egyház vezetőinek birtokain levő épületek, felszerelések a kath. egyházi és iskolai vagyon, sőt az említett egyesület tagjai biztosításai előnyös és mondható igen olcsó elhelyeztetést is lehetővé tette.

Ezt a fontos kérdést pedig megoldotta egy aránylag még fiatal, de méreteiben már is hatalmas és folyton fejlődő és izmosodó szövetkezeti intézmény keretében, mely viszont lemondott a nemes ügy érdekében minden nélkülözhető többletről s az említett ügyetek összes jutalékait az Iskolaegyesületnek engedte át céljai, intenziói előmozdítására.

Ha tekintjük az említett szövetkezet működését, mely gróf Zselénszky Róbert v. b. t. t. mint elnök, Hereeg Esterházy Miklós és Szentiványi Árpád mint alelnökök, zsit-

CSAPÓ LAJOS

SZATMÁR, Deák-tér 7., (I. emelet).

**ELSŐRANGU PAPI-
ÉS POLGÁRI SZABÓ**

Magyar díszruhák, Polgári ruhák,
Papi öltönyök, Liberálák,
Reverendák, Szarvasbőr-
Czimádák, nadrágok,
Palástok, fővegek, Bőr kabátok
készítését elvállalom.

Mindennemű öltöny készítésénél a fősúlyt az elegáns szabás és finom kivitelre fektetem, a mellett teljes kezeséget vállalom szállítmányaim valódi színe és tartósságáért.
Nagy raktár honi és angol szövetekben.

Tisztelettel **CSAPÓ LAJOS,** szabómester.

vabesnyői Rubinek Gyula, Emódy József orsz. képviselő stb. stb., kiválóságainak vezetése mellett mindenkor a magyar gazdaközönség legteljesebb megnyugvására szolgálta a magyar biztosító közönség érdekeit, a szövetkezeti eszmében rejlő nyereszkedési célzat teljes kizárásával, nyugodtan tekinthetünk az Iskolaegyesület új vállalkozása elé, mely bizonyára meg fogja teremni niáldásos gyümölcsét.

Ezen vállalkozást pedig egyáltalán nem befolyásolja és nem is befolyásolhatja az a körülmény hogy a „Gazdák Biztosító Szövetkezete“ konkurencsei, a különféle biztosító részvénytársaságok, ezen szerződéses viszony létrejött hallatára, különféle jól ismert újságokban is támadásokat intéznek a szövetkezet ellen, sőt ilyen támadó cikkeket tartalmazó lapokat a kath. egyház vezető férfiainak oly célzattal küldözgetnek meg, hogy a bizalmat az említett szövetkezet irányában megingassa.

Az ilyen fegyver amily nemtelen, épp oly hatástalan a kitűzött magasztos cél elérésének megakadályozására, mert az Orsz. Kath. Magyar Iskola Egyesület teljes tudatában felelősségnek a legnagyobb körültekintéssel hozta létre az egyezményt a „Gazdák Biztosító Szövetkezettel“, mint az oly intézménnyel, melynek működésében s vezetőinek egyéniségében teljes garanciát, emellett a legmesszebb menő erkölcsi biztosítékot is látott arra nézve hogy elérhető eredményeiben s így a róm. kath. iskolák ügyének jobbrafordításában, sőtét háterü mellékgondolatokban, akadályoztatásra soha nem talál.

Még egy pár szó a cigánykérdéshez.

(M—n.) A budapesti vidéki királyi törvényszék mint büntető bíróság a dánosi rablógyilkos cigányok fölött a múlt pénteken kimondta az ítéletet. Az ítélet, amely az esküdtszék igazmondása alapján mondatott ki, meglepő volt. Társadalmi életünk mondhatni legnagyobb része tekintettel a bűn súlyosságára, tekintettel továbbá az okokat, amelyek a rablógyilkos cigányokat a tett elkövetésére késztették, halálos ítéletet várt, ehelyett azonban az ítélő bíróság más pontra helyezkedvén csak életfogytiglan tartó és egy néhányra nézve 15. évig terjedő fegyház büntetést szabott.

Az ítélet helyességéről, vagy nem helyességéről ez uttal nem nyilatkozunk, csupán egy pár mondatban a közérdek szempontjából akarunk ismét visszatérni a megoldatlan álló cigánykérdésre. Szomorú dolog lett volna ismét 3—4 halálos ítéletet kimondani és esetleg azokat végre is hajtani, mert hiszen akkor mi magyarok e szomorú szerepben a többi külföldi államokkal szemben valóságos vezetőnek és hogy ez meg nem történt, talán a budapesti ítélő bíróság nagyon is lelkiismeretes gondolkodásán múlt. De bármiként is álljon a dolog, a fenyegető és rendezetlen cigánykérdés magyar társadalmi életünkre nézve mindig fenyegető veszélypont úgy belső társadalmi életünkre nézve, mint külföldi előtti jóhírnevünkre tekintve. A mostani nemzeti kormány sok üdvös törvényjavaslatot és reformot vitt keresztül törvényhozási-

lag, még több és szebb intenció áll előtte; esodálkozunk, hogy a cigánykérdés megoldására eddig gondot nem fordított, pedig ez éppen olyan nagy társadalmi baj, mint a közgazdasági, ipari, vagy kereskedelmi hiány. Vajjon hol késnek magyar társadalmunk nagyjai és befolyásos egyénei, kik e fontos kérdésben igen sokat tehetnének s azon igen sokat mozdítanának elő. A társadalmi élet és az ország alakulásának menetének legtöbb esetben közéletünk vezetői adták meg az utirányt. Mi a közélet kisebb szolgálói, hiába küzdünk és fáradunk egy jobb, egy szebb, egy nemesebb eszme megvalósításán, a mi hangunk nem terjed el talán az illetékes fórumokig, szükséges, hogy a felvetett eszmét arra való befolyással bíró erős kezek vezessék célhoz. Valamelyes jobb eszme megvalósításához és életbe léptetéséhez nem elégséges az erkölcsi támpont, szükséges ahhoz az anyagi áldozat a hatósági jog, hogy az eszme testet is öltön. Ez utóbbival mi nem rendelkezünk, hanem rendelkeznek azok, akiknek a kezében van letevé a haza a nemzet és a társadalmi élet jövője.

A dánosi szomorú tragikum elég nyomós ok arra, hogy a cigánykérdés megoldásával immár komolyan foglalkozzunk s ezuttal is azon a véleményen vagyunk, így gondolkozunk, hogy e véleményen nemcsak mi állunk elszigetelten, hogy a cigánykérdés új törvénynyel a legszigorubb renddel érlyesen, de azért tapintattal kell megoldani. A dánosi rablógyilkos cigányok felett mondot ítélet nem éppen alkalmas a közvélemény megnyugtatására, bár az elég szigorú mégis féltő, hogy a cigányok ezen ítélet daczára is folytatni fogják gyalázatos garázdálkodásukat megfélemlítve sokszor nemcsak egy családot, nemcsak községet, hanem rettegésbe tartva egy egész vidéket. Már pedig e hazának minden tisztességes polgára, ki pénzzel, sokszor utolsó fillérjével, vérrel adózik a haza oltárára, jogosan kívánhatja és óhajthatja, hogy az ilyen elemektől, mint a kóbor cigányok, kik vajmi kevés hasznot hajtanak az országnak és így közéletünknek, egészen nyugodtan élhessen, de így az embernek élete, keservesen megkuporgatott pár koronányit érő vagyonkája soha sincsen biztonságban, mert sohasem tudja, hogy vad, szilaj, rendet nem ismerő cigány karaván mikor támadja meg szerény otthonát, hogy egy éj leforgása alatt kifossa kirabolja mindenéből. Városi helyen, igaz, ez nem igen történik meg, de annál könnyebben történhetik meg szerény faluhelyen, mint a dánosi pusztán, ahová a rend- és esendőreink éber figyelme fizikai akadályok folytán nem juthat el a kellő időben és mértékben. Azért tehát a cigány kérdést rendezni kell társadalmi közéletünk megnyugtatására az ország tisztessége és reputációja érdekében kellő szigorral és vigyázattal.

Az ítélet a következő:

I. Lakatos János Parnót a bíróság életfogytig tartó fegyházra és 10 évi hivatalvesztésre ítélte. II. Lakatos Lajos Dolárt szintén életfogytig tartó fegyházra és 10 évi hivatalvesztésre ítéli. III. Lakatos János Sztojka Bajkát tizenöt évi fegyházra ítélte,

amelyből hat hónapot kitöltöttnek vett, IV. Kolompár Balog Tutát tizenöt évi fegyházra ítéli a bíróság s ebből hat hónapot kitöltöttnek vesz. V. Lakatos Kunát tizenöt évi fegyházra ítéli s ebből öt hónapot kitöltöttnek vesz. VI. Trokár Maresát (Német Vranát) életfogytig tartó fegyházra ítéli. VII. Surányi Csoroszyát öt évi fegyházra ítéli, amiből hat hónapot kitöltöttnek vesz. VIII. Lakatos Luteránát szintén öt évi fegyházra ítéli a bíróság hat hónapot kitöltöttnek vevé. IX. Surányi Ignác hat évi fegyházra kap, ebből hat hónap ki van töltve. X. Surányi Márton Tubát nyolc évi fegyházra ítéli a bíróság. Hat hónap ki van töltve. XI. Lakatos Erzsébet Dola négy évi fegyházra kap, hat hó kitöltve. XII. Surányi Lidi Lizit három évi fegyházra ítelték. Hat hónap kitöltve. XIII. Surányi Julesa Mozol egy évi börtönt kapott, 9 hónap kitöltve. XIV. Kolompár Zelfi egy évi börtönre ítelték, 9 hónap kitöltve. XV. Kolompár Buert a bíróság egy évi börtönre ítélte, 8 hónapot kitöltöttnek véve. XVI. Lakatos Mari Kácsi 10 havi fegyházra ítélt. Büntetésre teljesen kitöltöttnek vétetett s a bíróság azonnali szabadlábra helyezését rendelte el. XVII. Lakatos Rózi Mándát a bíróság fölmentette.

H I R E K.

Mélyentisztelt előfizetőinknek, szives olvasóinknak és munkatársainknak boldog ünnepeket kívánunk.

Lapunk legközelebbi száma a pünkösdi ünnepekre való tekintetből a rendes időnél egy nappal később, vagyis csütörtökön fog megjelenni.

Főpásztorunk betegsége. Áldott jólelkű főpásztorunk a nagykarolyi kerületben a múlt héten végzett bérmálás folyamán oly erős hűlést kapott, hogy ennek következtében tüdőgyulladás tünetei kezdtek mutatkozni. Jóllehet már mult szombaton beteg volt, nem akarta félbeszakítani apostoli utját, s tényleg be is fejezte azt a következő szerdán, május 27-én. Székvárosába nagybeteg érkezett vissza, azonnal ágyba kellett fektüdnie. A betegség híre az egész városban és vidéken nagy megdöbbenést keltett, mert a rendkívül kedves egyházfejedelmet mindenütt tisztelik és szeretik. A város és vidéki intelligencia köréből személyesen tudakozódtak hogyléte felől *Csanády Frigyes, Nemes Ede ezredesek, Bonka alezredes, Vajay Károly polgármester, Szőke Bálint nyug. törvényszéki elnök, Szerdahelyi Ágoston, Jékely Mór, berencei Kovács Jenő, Mensáros Zoltán, Böszörményi Endre és mások.* Táviratban vagy telefonon kérdezősködtek *Várossy Gyula kalocsai érsek, a kalocsai főkapitány, Fircsik Gyula munkácsi és Párty Sándor szepesi püspökök, Várady L. Árpád ezimz. püspök, miniszteri tanácsos, gr. Apponyi Albert és gr. Zichy Aladár miniszterek, gr. Zichy Nándor, gr. Eszterházy Miklós Mór, gr. Teleky Sándor, Boromisza János és dr. Boromisza Tivadar testvérei, Boromisza István kalocsai kanonok, Péchy Lászlóné Nagykárolyból, Bolváry Illés Budapestről, dr. Molnár István nyug. főgimn. igazgató Budapestről, Kassai tanke-*

MOLDOVÁN JENŐ
KÉZMŰ- ÉS DIVATÁRU-ÜZLETE
SZATMÁR, DEÁK-TÉR

Dus választék színes, krém és fekete szövetekből. Angol zsephérek, batiztok, szatínok, színes és kékfestő voilekben. Vászon- és kanavásznakban gyári raktár. Női- és férfi-fehérművek, ing, gallér, kszelő, nyakkendő, harisnya és sok más cikkekben. Férfi és női fehérneműek megrendelés után jutányos árban. Minták vidékre bérmentve küldetnek. Olcsó árak. Gyors és pontos kiszolgálás. Olcsó árak.

rületi főigazgatóság, *Zslinszky* János dr., az Alkotmány szerkesztősége, *Meszner* apát Bezdánból, *Zgama* plébános Mélykutról, *Ivánka* Váczi, gr. *Széchenyi* Miklós győri püspök, *Fehér* Ipoly pannonhalmi főpát, dr. *Mayer* Béla püspök, gr. *Károlyi* Istvánné, *Smausz* Endre főispán, dr. *Walter* Gyula a központ papnevelő kormányzója, *Fogarassy* Zsigmond képviselő, *Nedeczey* János és még igen sokan. Az első napok nagyon komoly aggodalomra szolgáltatottak okot. Városunk orvosi karának két igen jeles tagja dr. *Göbl* Alajos házi orvos és dr. *Vajay* Imre kerületi és törvényszéki orvos vették kezelés alá páratlan lelkiismeretességgel és odaadással. Ők magok sem sok reményt nyújtottak, sőt igen komolyan jelezték a bajt. Szombaton délelőtt szükségét látták, hogy érvágást hajtsanak végre. Ezután láthatólag megkönnyebbült. Ugyanabban az időben táviratilag hívták betegágyához dr. *Ángyán* Béla budapesti egyetemi tanárt, kinek diagnosisa a kezelőosvosokéval egyező volt. Konstatálta a tüdőgyuladást és hogy az már a jobb szárnyon mulófélben van, a balszárnyat azonban most kezdi támadni. A felgyógyulást remélhetőnek mondotta. Vasárnap este érkezett meg Egerből a beteg püspök nővére *Guggenberg* Miklósné, *Boromisza* Ilona, ki azóta állandóan mellette van. Rajta kívül nappal az irgalmas nővérek, majd a jézustársasági atyák ápolják felváltva. Udvari papjai *Szabó* István praelátus és *Hámon* Róbert titkár szintén csaknem mindig mellette vannak. Kezelő orvosai napközben gyakran meglátogatják és órákig időznek mellette, sőt háziorvosa dr. *Göbl* Alajos a késő éjjeli órákban is ott van. Tegnap este az orvosok a szív működést jónak találták, de a krízisen még nem esett tul. Az éjjelt nem töltötte nyugodtan, reggel felé azonban jótékony álomba merült.

Epen lapunk zárta előtt vizsgálták meg az orvosok, s a legnagyobb örömmel jelenthetjük, hogy a betegség a javulás stádiumába lépett és teljes gyógyulása remélhető. Hétfőn délelőtt ellátták az utolsókenet szentségével és a pápa Ő Szentsége áldását kérték.

Kádar Ambrus dr. praelátus kanonok, püspöki helynök körlevélben rendelte el, hogy nagybeteg főpásztorunkért az egész egyházmegye területén imák mondassanak. A jó Isten hallgassa meg és adja vissza egyházmegyénknek áldottlelkű főpásztorunkat.

Elhalt superintendens. *Kiss* Áron, a tiszántuli ref. egyház kerület superintendense szombaton hosszas betegség után meghalt. 93 évet élt, tagja volt a főrendi háznak, irodalmi és közéleti tevékenységével általános tiszteletet és népszerűséget szerzett. Erdemeiért a király a Lipóttrend középkeresztjével tüntette ki. *Kiss* Áron vármegyénkben született és évek hosszú során keresztül porcsalmi esperes-lelkész volt, innen választották meg debreczeni lelkésznek és az egyházkerület superintendensének 1892-ben.

Uj csendőrségi felügyelő. A király Panajott Sándor betegség miatt szabadságot vezérőrnagynak, a magyar korona országaihoz tartozó csendőrség felügyelőjének, az állásától saját kérelmére való fölmentését elrendelte és helyébe *Zeigler* Károly ezredes a pozsonyi V. számú csendőr parancsnokát nevezte ki.

Szoborleleplezés. Áldozóesüirtörtökön leplezték le Nagykárolyban *Kossuth* Lajos érzezből készült emléksobrát rendkívül nagy ünnepélyesség között. A város fel volt díszítve és fel volt lobogóva. A kormányt *Günther* Antal igazságügyminiszter képviselte *Kossuth* Ferencz közbejött betegsége miatt nem jelenhetett meg, gróf *Apponyi* Albert pedig Ő Felségénél járt fontos kormányzati ügyekben. A minisztert és kíséretét a vonaton a megye és város küldöttsége fogadta, élén *Falussy* Árpád dr. főispánnal. A város nevében *Debreczeny* István polgármester üdvözölte, mire a miniszter meleg szavakkal válaszolt. A leleplezési ünnepélyen jelen volt az országgyűlés mindkét háza küldöttségileg, a szomszéd vármegyék és városok képviselői. Szatmárról jelen voltak: Dr. *Vajay* Károly polgármester, dr. *Kelemen* Samu orsz. képviselő, *Csomay* Imre a függetlenségi és 48-as párt elnöke, *Tankóczy* Gyula főkapitány, *Bartha* Kálmán gazdasági tanácsos, *Hubán* Gyula esperes-lelkész, dr. *Domján* János, dr. *Glatz* József, dr. *Verézy* Ernő, *Jankovics* János, *Lévay* József, *Szabó* Ferencz, *Markos* György, *Kalik* Lajos, *Laki* Lajos, *Darabánt* Ferencz, *Soltész* Miklós, *Erdőssy* Vilmos, *Csomay* Győző, *Turner* Albert, *Sz. Török* János, *Spitzer* József, *Kótai* Lajos, *Károlyi* Sándor, *Marosán* János, *Asztalos* József, *Vargha* György, *Faragó* Ignác, *Káldor* Lajos, *Gál* Jenő, *Kinál* Géza, *Losonezi* Károly, *Bartha* Ferencz, *Csaba* Adorján, *Világossy* Gáspár, *Szőke* Sándor, *Szász* János, *Makay* Sándor, *Bodnár* György stb., akik vagy mint a városi törvényhatóság s függetlenségi és 48-es párt hivatalos képviselői zászlók alatt, vagy, mint magán egyének jelentek meg. Ezekon kívül Szatmárról még jelen volt 12 régi honvéd külön zászló alatt. A szózat eléneklése után a polgármester üdvözölte a minisztert, mire ő rövid lelkes beszédet válaszolt. Az ünnepi beszédet *Papp* Béla, Nagykároly orsz. képviselője mondotta, beszéde alatt hullott le a lepel a szoborról. *Ilosvay* Aladár alispán a szobrot a város gondjaira és őrizetére bízta. A város nevében a polgármester vette át. Ezután a koszoruk letétele következett. Szatmár város koszorúját dr. *Vajay* Károly polgármester, a 48-as pártét *Csomay* Imre elnök, a Széchenyi Társulatét *Madarassy* Dezső igazgató tette le. Déli 1 óraker fűnyes bankett volt számos felköszöntővel fűszerezve.

Gyászhir. *Venglircsek* István köz- és váltó ügyvéd, róm. kath. egyháztanácsos, képviselőtestületi tag Szinérváralján 54 éves korában hosszas betegség után elhalt. Az egész város közönségének részvéte kísérte sirjába a köztiszteletben álló férfit. — Ifj. *Forgách* János szolgálaton kívüli egyházmegyei áldozár e hó 1-én reggeli 8 óraker, életének 52-ik évében elhalt. Temetése ma délután lesz az irgalmasok társházából. — *Sepsy* Endréné, szül. *Ebert* Ottilia május 29-én 56 éves korában rákbetegségben elhalt. A boldogultat városunkból Sárközujlakra szállították, hol vasárnap délután helyezték örök nyugalomra. — Dr. *Vajna* Géza helybeli ügyvéd édes atyja, pávai és göcsi *Vajna* Gáspár nyug. törvényszéki bíró 68 éves korában Nyárádszeredán elhalt. — *Székely* Kál-

mán dr. beregszászi közkórházi főorvos 7 éves leánykája Emmuska május 29-én meghalt. — *Medgyaszai* István szatmár-erdődi h. é. vasut kalauza, ki mult év május havában a Körtvélyesen saját vigyázatlansága folytán a vonat alá esett és súlyos sérüléseket szenvedett, szombaton elhunyt. Balesete óta folyton betegeskedett, így megváltás volt reá a halál. Elhunytát felesége s gyermekei gyászolják. — Özv. *Kabai* Istvánné sz. Kerekes Zsuzsánna 75 éves korában meghalt.

Érettségi kormánybiztos. A vallás és közoktatásügyi miniszter a ref. főgimnáziumhoz az érettségi vizsgálatokra kormánybiztosnak dr. *Antal* Géza pápai akadémiai tanárt küldötte ki.

Jegyzői kinevezés. Az igazságügyminiszter dr. *Székely* Ede helybeli kir. törvényszéki joggyakornokot ugyanezen törvényszékhez jegyzőnek nevezte ki.

Szövetkezetek gyűlése Halmiban

Az északkeleti vármegyék (Ugoesa, Máramaros, Szatmár és Szilágy) szövetkezeteinek gyűlése ez idén Halmiban fog megtartatni június 11-én. A szövetség elnöke György Endre v. b. t. t., volt földművelésügyi miniszter, alelnöke Kovásy Miklós szilágymegei földbirtokos, titkára Valkovics János. A közgyűlésen a fogyasztási és más szövetkezetek szintén szívesen látott tagok lesznek. A gyűlés napirendje a következő: Elnöki megnyitó. 2. A közgyűlés jegyzőkönyvének hitelesítésével megbízandó két tag választása. 3. Jelentés a Szövetség és a Szövetségbe lépett Szövetkezetek 1907. évi tevékenységéről. 4. A Szövetség számadásaira vonatkozó számvizsgálóbizottsági jelentés alapján a felmentvény felett való határozathozatal. 5. Két intézőbizottsági tag helyének betöltése választás útján egy évi időtartamra. 6. Milyen módon szolgálják a Szövetkezetek a társadalom erkölcsi megújulását? Előadó: *Kőrössy* Endre. 7. Megvitatása annak, hogy milyen alkalmas módot keressen a Szövetség azon céljának elérésére, hogy Szatmár-, Szilágy- és Ugoesa vármegyékben a vármegyei közpénzek egyrésze az „Országos Központi Hitelszövetkezet“ útján és jótálmása mellett, ezen vármegyei hitelszövetkezeteinek csatornáin át a nép anyagi támogatására felhasználhatók legyenek. Bevezeti: Kovásy Miklós. 8. Vitakérdés arról, hogy hivatása-e a Szövetkezeteknek „Gazdakörök“ alakítását kezdeményezni; és ha igen, milyen módon? Bevezeti: *Dimand* Lajos. 9. Indítvány a szövetkezeti tisztviselők nyugdíjának a törvény célzata szerint való megvalósítása tárgyában. Beterjeszti: *Kovács* József. 10. A Szövetség és Szövetkezetek általános érdekeit érintő indítványok tárgyalása.

Hymen. *K. Jónás* Aladár técsői szolgabíró, *K. Jónás* Ödön müegyetemi tanár fia, jegyet váltott Máramarosszigeten *Ferentzy* Béla határszéli rendőrkapitány leányával, *Mártha* kisasszonnyal. — *Troknya* Sándor könyvnyomdász, nyomdánk alkalmazottja szombaton tartotta esküvőjét özv. *Fehér* Gáborné leányával, *Mariskával*. — Ifj. *apsai Mihályi* Péter dr. m. kir. határrendőrségi e. kapitány a felsővisői határszéli kirendeltség vezetője a napokban tartotta eljegyzését *Kovássy* Irén

Fogorvosi műtermem
széki palotával szemben).

és lakásom a *Lévay-palota* emeletén, *Hám János-utca* 12-ik szám alatt van (a kir. törvényszéki palotával szemben). Kiváló tisztelettel **BAKCSY, fogorvos.**

urleánnyal. — *Lányi* Dezső nyiregyházi gyógyszerész jegyet váltott Nagykárolyban dr. *Czukoř* Lajos vármegyei f. orvos, máv. orvosi tanácsadó leányával, *Ilonkával*. — *Kemény* Emil nagybecskereki p. ü. fogalmazó szombaton esküdtött örök hűséget *Borody* Gabikának, *Borody* György városi tiszti ügyész leányának.

Elhalasztott bérmálás. A nagykárolyi esperesi kerületben végzett bérmálás után a püspök ur Ó Méltósága súlyos betegen érkezett vissza székvárosába. A kezelő orvosok jelentése szerint a nagyfokú meghülés folytán keletkezett tüdőgyulladásból a felgyógyulás és megerősödés hosszabb időt fog igénybe venni, miért is a városunkban, továbbá a szatmári és nagybányai kerületekben terbevetett bérmálást bizonytalan időre el kellett halasztani.

Postamester kinevezése. A kassai m. kir. posta és távirdaigazgató a frigyefalvai postahivatalhoz Özv. *Lévay* Béláné szül. *Pálffy* Irén veszprémi lakost postamesterre nevezte ki.

Uj főszerkesztő. A „Szamos“ főmunkatársa dr. *Tanódy* Endre, nevezett lap főszerkesztője lett.

Meghívó. Tisztelettel kérem a „Pázmány-sajtó“ részvényeseit, szíveskedjenek június 16.-án d. e. 11 órakor a kath. kaszinó olvasó termében közgyűlésre jelenni meg.

Azokat, kik a megjelenésben akadályozva lesznek, nagyon kérem, szíveskedjenek egy levelező lapon *Fásztusz* Elek, dr. *Irinyi* Tamás, *Perényi* János, dr. *Wolkenberg* Alajos, *Zahoránszky* István urak valamelyike részére meghatalmazást küldeni, nehogy határozatképtelen maradjon a közgyűlésünk.

Tisztelettel

Szatmár-Németi, 1908. június 3.-án.

Ratkóvszki Pál,

a Pázmány-sajtó ügyeinek intézője.

Felmentett eljárásbíró. Mint egy hat héttel ezelőtt történt, hogy a debreczeni kir. Itélő Tábla fegyelmi tanácsa elrendelte Igaz Gusztáv halmi kir. eljárásbíró felfüggesztését. A felfüggesztés egy büntető ügyből kifolyólag történt, a mely egy Klein Gyula nevű ügynök feljelentése folytán indult meg Igaz Gusztáv ellen. A szatmári kir. törvényszék büntető tanácsa a múlt hó 25-én tartotta meg ez ügyben a főtárgyalást. A főtárgyalásra a följelentő Klein Gyula megidézhető nem volt, mert időközben Amerikába vitorlázott. A tárgyalás napjának délelőttjét a bizonyítás, a tanukihallgatás, iratok, irásszakértők vallomásainak felolvasása vették igénybe. Délután 5 órakor hozta meg törvényszék ítéletét, melylyel Igaz Gusztávot a vád és következményei alól felmentette. Az ítélet mindenütt ószinte meglegedést keltet.

Megjutalmazott tanítók. A m. kir. vallás- és közoktatásügyi miniszter *Kincs* József apai és *Irinyi* Sándor színérváraljai állami tanítókat, az ifjúsági daloskörök létesítése körül kifejtett érdemeiknek elismeréséül 100—100 kor. jutalomban részesítette.

Papnövendékek felvétele. A szatmári egyházmegye növendékpapjai közzé való felvétel július hó 2-án fog megtartatni. Felvétetnek a gimnázium VI., VII. és VIII. osztályát végzett ifjak. A folyamodóknak keresztlevelel és iskolai bizonyítvánnyal ellátva július hó 1-én délelőtt személyesen kell jelentkezniök az egyházmegyei hivatalban, ahol a felvétel körüli eljárást illetőleg utbaigazítást nyernek.

Vizsgálatok. A dalegyesület zeneiskolája az évváró vizsgálatokat e hó 18—24. közt fogja megtartani. A kisebbeket a zeneiskolában, a nagyobbakat a Kossuth-kerti mulató nagytermében. — A felsőkereskedelmi iskolában a magánvizsgálatok június 19-én és 20-án lesznek. Az elnökléssel a felsőkereskedelmi iskolák főigazgatója dr. *Vajay* Károly polgármestert bizta meg. — A ref. főgimnáziumban szombaton délután tartották meg a tornavizsgálatot szépszámú közönség jelenlétében, mely igazi élvezettel gyönyörködött az ifjak ügyes produkezióiban. Az elismerés a kiválóan szép eredményért *Regécsy* Sándor tornatanárt illeti.

A Szent-István-Társulat pártoló tagjainak jutalékai. Immár ötödik éve annak, hogy első kath. irodalmi intézetünk újjáalakította a népies pártoló tagsági osztályt, melynek tagjai az évi 2 korona tagdíj fejében 4 kötet könyvet kapnak illetményül. Hogy ezek az illetményül adott könyvek mily megfelelőek és mennyire alkalmasak kath. népünk szellemi szükségleteinek kielégítésére, arra elegendő bizonyosság a tagok évről-évre való rohamos szaporodása, s hogy számokkal is bizonyítsunk: 1906-ban 11,000 volt a tagok száma, míg 1907-ben már 16,000-re emelkedett. Előreláthatólag ez az emelkedési arány a jelen évben is megmarad, sőt fokozódik is, amint a jelek mutatják, mert — értesülésünk szerint — már a folyó évre is, minden felszólítás nélkül, közel ezernyi tag jelentkezett. Az idei tagilletmények különben is a legteljesebb elismerést érdemlik meg. A Szent-István-Társulat Naptára az 1909. évre az előző évekhez hasonlóan változatos, gazdag, értékes tartalmu lesz, sőt — szokása szerint — ez évben is tetemesen gyarapodni fog, hogy így megtartsa a maga számára a közvéleményt évről-évre megújított elismerését, mely szerint: az a naptár a magyar kalendériumok legértékesebbike. Öveges Kálmán pompás élvezetes, könyvének az Uj Kis Tükörnek III. kötete jelenik meg ez évben, hogy vidám k edély, a talpraesett tréfa szívet-lelket gyönyörködtető köntösében hordja szerte a természettudomány mindenképen hasznos ismereteit. Bárki részére is nagy értékű könyveske, de főképp néptanítók s azok számára megbecsülhetetlen, akik a felnőttek oktatása vagy a szabad tanítás kurzusain előadókul szerepelnek. A két előző kötet is megszerezhető 60 — 60 fillérenyi árban. A tagilletmény harmadik része A kis gazda utmutatója című mezőgazdasági tanácsadó lesz az alapos szakismereteiről országsszerte ismert gazdasági népies író: *Horváth* E. János tollából. E törölmetszett, zamatos magyarsággal megirt könyv az újabb, okszerűbb alapokra fektetett gazdálkodás minden részletéről ki merítő biztos tájékozást ad. Akik eltérő élethivatásuknál fogva e könyvet nem használhatják, azok az Uj Kis Tükör bármelyik első részére igényt tarthatnak. A negyedik rész egy vaskos képekkel diszitett s tartalmánál fogva is általános értékű könyv lesz: a Szentek Élete. A Zalkáéhoz vagy Vogeléhoz hasonló terjedelmű népszerű Szentek Élete már évek előtt kifogyott könyvpiacunkból s az állandó magyaráru kereslet is arról tanuskodik, hogy ily könyvnek a kiadása ma mindenképen megokolt. Ennyire gazdag jutalék révén az idén is természetes lesz a Szent-István-Társulat pártoló tagjainak gyarapodása. A tagdíjak és jelentkezések a Társulat igazgatóságához (Bpest. Szentkirlyi u. 29.) küldendők.

Meghívó. A Szatmár-Németi szatmár részi gör. egyház gondnoksága templom-építési alapjának gyarapítása 1908. évi június

hó 14-én este, A „Kosuth“ kerti kioszk összes termeiben táncestélyt rendez. Kezdeté este 8 órakor belépti-díj személyenkint 1 kor felülfizetéseket köszönettel fogad hirlapilag nyugtáz az egyházi gondnokság. *Ferencz* Agoston főgondnok.

A katolikus népszövetség május 24-én Krasznabélteken fényesen sikerült népgyűlést tartott, melyet bátran sorolhatunk a legnagyobb szabásuak közzé. Az iskola udvarán összegyűlt hallgatóság előtt Dr. *Bohus* János plébános nyitotta meg a gyűlést egy szép lelkes beszéddel mely után a népszövetség célját és feladatait Nemestóthi *Szabó* Albert dr. és *Haller* József központi kiküldött utóbbi kivált egy hosszú tartalmas beszédben — ismertették. A gyűlés nagy sikerét mutatja, hogy hatása alatt azonnal 142 tag iratkozott be, melyeknek gyűjtésében *Bohus* János plébánost buzgóan segítették *Czerlon* *Ferencz* és *Fugel* István. A gyűlés alkalmából lelkes üdvözlő távirat ment *Boromisza* Tibor püspök urhoz. Ugyanezen a napon délután Szakaszon a templom előtti téren is tartott gyűlés, melyen Nemestóthi *Szabó* Albert és *Haller* József a nagyszámban összegyűlt hívek elénekklődése mellett ismertették a népszövetséget. Az aláírások folynak Május 31-én d. e. 10 órakor Nyir-Csaholyban több mint 400 ember jött össze a róm. kath. iskola udvarán. A népszövetség megalakítása céljából. Az állva és levett kalappal elénekelt Hymnus után *Kursinszky* Zsigmond plébános beszélt lelkezzavakkal a katolicizmus elleni támadásokról, majd nemestóthi *Szabó* Albert és *Matuska* Alajos nagykárolyi gazdasági iskola igazgató ismertették a népszövetséget mint ezen támadások elleni védőeszközt. A szózat elénekklése fejezte be a gyűlést, mely után 112 tag iratkozott be. Folytatódott a gyűlésezés délután Fábánházán a gör. kath. iskola udvarán hol *Tivadár* Elek lelkész megnyitó beszéde után nemestóthi *Szabó* Albert *Kurschinszky* Zsigmond és *Matuska* Alajos beszélték. Az aláírások folyamatban vannak.

A Kölcsey Egylet irodalmi szakosztálya *Orosz* Alajos elnöklete alatt tegnap délután fél 6 órakor az egylet könyvtári szobájában ülést tartott. Elnök üdvözlővén a megjelent tagokat, szép szavakban adott kifejezést annak a nagy veszteségnek, mely *Osváth* Elemér halálával az egyletet, főként pedig az irodalmi szakosztályt érte. *Osváth* éveken át volt a szakosztály előadója, egyik leglelkesebb, legmunkásabb tagja, így halála valóban érzékeny veszteség az egyletnek. Elnök javaslatára a szakosztály határozatilag kimondotta, hogy *Osváth* érdemét jegyzőkönyvben örökíti meg. Ezután az új tagokat üdvözlölte az elnök és kitartást, sikert kívánt munkásságukhoz. Javaslatba hozta továbbá, hogy az előadó mellé még egy jegyzőt is válasszon a szakosztály. Miután ezt elfogadták, előadónak dr. *Tanódy* Endrét, jegyzőnek Nagy Vincét választották meg. Végül jelentette az elnök, hogy dr. *Molnár* Viktor államtitkár, az *Uránia* elnöke leiratot intézett az egyletnek melyben felszólítja, vállalja el munkásgimnáziumok szervezését s vezetését. Ez ügyben hosszas eszmecsere után egy szűkebbkörű bizottság kiküldetését határozták el, mely az előkészítés, szervezés munkálatait fogja végezni. E bizottságba az elnök, előadó s jegyzőn kívül *Erdőssy* Vilmos és *Veszprémi* Dezső tagokat választották be. Ez a bizottság érintkezésbe lép a *Kereskedő* Ifjak Körével, az *Othonnal*, a *kath. Legényegylet*tel, az iskolai igazgatókkal s egész tervezetet dolgoz majd ki.

Firczak Gyula munkácsi püspök elrendelte, hogy egyházmegyéje területén beteg főpásztorunkért minden templomban imák mondassanak.

Évzáró vizsgálatok. Az irgalmas-nővérek anyaházában létező leányiskolák nyilvános záróvizsgálatai a köv. sorrendben tartatnak meg: A kisedővő intézetben: június 11-én a fiuknál és lányoknál. Az elemi iskolákban: június 12-én délelőtt párhuzamos III. IV. osztályban. június 12-én a párhuzamos I. II. osztályban június 13-án délután az I. osztályban, június 13-án délután a II. osztályban. június 15-én délelőtt a III. osztályban. június 15-én délután a IV. osztályban. június 16-án délelőtt az A. VI. osztályban. A kézimunka kiállítás június 12-től 16-ig tart. A polgári iskolákban: június 17-én délelőtt az I. osztályban. június 19-én délelőtt a II. osztályban. június 20-án délelőtt a III. osztályban. június 12-én délelőtt a IV. osztályban. június 23-án délelőtt 9-órakor tornavizsgálat és záróünnepség. A kézimunkák és rajzolatok kiállítása június 17—22-ig tart. A vizsgálat délelőtt 8 órakor, délután 3 órakor kezdődik. A hálaadó istentisztelet és az érdemsorozat felolvasása június 24-én délelőtt lesz. A vizsgálatokra az illető t. szülőket és tanügybarátokat tisztelettel meghívja. Az igazgatóság.

A lourdesi kegyhely ötvenéves jubileumát a katolikus közönség hazánkban is annyira felkarolta, hogy már eddig is több zarándok csapat fordult meg Lourdesbe. Legérdekesebbnek ígérkezik azonban a szeptember 8-iki Mária ünnepre tervezett nagyobb zarándoklat, amelynek prospektusát a rendező bizottság lapunkhoz is beküldötte. Szeptember 4-én indulnak Velenczén keresztül a Rivierán át Lourdesba, ahonnan Rómába mennek, hogy résztvegyenek a pápai fogadtatáson és innen Ankonán át térnek vissza szeptember 18-án Budapestre. A kiváló gondnal és kényelemmel rendezett zarándoklat lelkivezetésére Hock János országgyűlési képviselő és kbányai plébánost nyerte meg a bizottság. Felvilágosítást készséggel nyújt a szeptemberi Lourdesi zarándoklat rendező bizottsága, Budapest IV., Galamb-utca 4. I. 3. a, alatt.

Tisztújító gyűlés. A kath. legényegyesület **Zahoránszky** István egyházi elnök vezetése alatt tartotta meg évi rendes közgyűlését, melynek legfontosabb tárgyát a tisztújítás képezte. Egyhangulag választották meg világi elnöknek Polyánszky Miklós, al-elnöknek Glózer János, titkárnak Haller Ferencz, I. dékának Makóczy Géza, II. dékának Szücs Lajos, jegyzőnek Pászán Lajos, pénztárnoknak Ekker János, I. könyvtárnoknak Vokla János, II. könyvtárnoknak ifj. Nyisztor János, számvizsgálóknak Bölönyi László és Inglik József. Közgyűlés után **Zahoránszky** István elnök hideg ételekkel és italokkal vendégelte meg az egyesület tagjait.

A zenevizsgálatok az irgalmas nővérek tan- és nevelőintézeteiben e hó 8-án és 14-én délután 4 órakor fognak megtartani.

Rajzkiállítás. A helybeli r. kath. fitanítóképző intézet növendekéi pünkösdi első és második napján a r. kath. elemi iskola I. oszt. tantermében rajzkiállítást rendeznek.

A közös konyha mult hó 30-án dr. Vajay Károly elnöklete alatt közgyűlést tartott, melyen dr. Verézy Ernőt igazgatósági tagnak, dr. Lacheta Brunót s Werner Oszkárt igazgatósági póttagnak. Csizséri Nagy Samut és Puszt Jánost felügyelő bizottsági tagnak választották meg. Egyidejűleg elhatározták azt is, hogy az ételadagok árat havon-

kint 10 koronával felemelik, részben, hogy az ételek minőségén javítsanak, másrészt pedig két fogásos vacsorát adjanak.

Tornavizsgálat. A kir. kath. főgimnázium növendékeinek tornavizsgálója f. hó 14-én vasárnap délután 5 órakor lesz a főgimnázium udvarán.

Selyembeváltás. A július első napjaiban városunkban megejtendő selyembeváltáshoz a termelők érdekeinek megóvására a városi tanács Soltész Miklós városgazdát jelölte ki bizalmi férfinak.

Uj körorvosi állás. A dr. Schönplugg Béla lemondása folytán megürült nagykarolyi első egészségügyi kör körorvosi állására a belügyminiszter pályázatot hirdetett. A körorvos 900 kor. évi fizetést, 300 korona utiátalányt s a szabályrendeletben megállapított látogatási díjat kapja.

Czirkusz. Wolner és Wilson nagy variéte czirkusza, mely legutóbb Máramaros-Szigeten egy teljes hónapon át szórakoztatta a közönséget, tegnap városunkba érkezett, s az Árpád-utczán felállított, 1600 személyt befogadó, díszesen és kényelmesen berendezett sátorában ma este kezd meg nagyszabású, művészi előadásait. Wolner—Wilson czirkuszát mi is ajánljuk a nagyközönség szíves figyelmébe. Jegyek Szlávik Zsigmond üzletében kaphatók, hol a művészek és művésznők fényképei is láthatók.

A magyar czimer. Andrassy Gyula gróf belügyminiszter leiratot intézett Szatmárvármegye törvényhatóságához, amelyben elrendeli, hogy aki a magyar korona országai egyesített, vagy az ország külön czimerét szándékosan avagy elferdítve használja és aki azt a czimert, vagy nemzeti lobogót az állam méltóságát sértő módon használja, kihágást követ el és 15 napig terjedhető elzárással s 200 K-ig terjedhető pénzbüntetéssel sújtandó.

Öngyilkosság. Pisch János nyomdászsegéd a napokban Budapesten agyonlötte magát. Az öngyilkos huzamosabb időn keresztül volt Szatmár lakója; öcsese a székesegyházi egyháznak. Tettét életuntságból követte el. Ezelőtt pár évvel állítólag szerelmi csalódás miatt a vonat alá vetette magát s akkor fél karját és fél lábát elvesztette. Azóta mint számalomra méltó nyomorék járt kelt esendesen, bánatosan közöttünk jó areu, piros képű fiatal ember. Lassan esendesen aztán megérlelődött benne az életuntság, a nyomoruság végleg elkeserítette, s a napokban hirtelen Budapestre utazott, a hol revolvert vásárolt, kiment a Margit-szigetre s ott agyonlötte magát. A golyó nagyon jól talált, a jobb sorsra érdemes fiatal ember nyomban meghalt. A budapesti rendőrkapitányság az öngyilkost — mivel személyazonosságát megállapítható iratok nem voltak nála — lefotografáltatta, s megküldötte a fényképet városunk rendőrségének is így állapították meg kilétét.

Uj huszkoronás bankjegyek. Nyolc év előtt, 1900 március 31-én bocsátották ki a most is forgalomban levő huszkoronás bankjegyet s az ostrák-magyar bank már egy év előtt elhatározta, hogy új huszkoronás bankjegyeket fog kibocsátani a régieket bevonja. Az újakat június 22-én bocsátják ki, amelynek mintáját Hegedüs László magyar festő rajzolta.

Kéményseprési árszabály. A közönség köréből a kéményseprők ellen a takaréktüzhelyek takarítása körül tanúsított magatartásuk miatt emelt panaszok folytán a

főkapitány a takaréktüzhelyek és szobakályhák takarítására vonatkozólag a következő árszabályt állapította meg azon kijelentéssel, hogy a takaréktüzhelyek és kályháknak kéményseprőkkel való takarítása s a takarítás költségeinek fizetése csak azokra kötelezők, kik a kerületi kéményseprők működését igénybe kívánják venni. a) Takaréktüzhely takarítása 60 fill. b) Vendéglők és hason helyeken 1 kor. c) Kályhák és csöveinek belső takarítása 40 fill. A kéményseprők jelen határozat ellen 15 napon belül felelkezéssel élhetnek.

Vesztett kutyák garázdálkodása. Nagyecsedben a napokban egy vesztett kutya garázdálkodott és 4 leánygyermeket összemart, akiket a budapesti Pasteur-intézetbe szállítottak. Gebén egy sertés-csürhében egy sertés megveszett, amely az egész csürhét összemarta és ami miatt az egész falkát zár alá helyezték.

Dr. FODOR operateur fogorvosi intézete Deák-tér 8., Gillyén-ház.

Kölcsön-könyvtár

Kazinczy utca 16. sz. alatti üzletében a magyar irodalom régi és legújabb jeles íróinak művei olcsó díj mellett kölcsön vehetők. — **Cseplák Bálint.**

A legolcsóbb óra és ékszer üzlet **Kepes Dávid** mű-órás és ékszerésznél, közvetlen a Színházzal szemben, nagy raktár mindennemű ékszerekben, órákban. Tajtékeműekben és látszerési cikkekben — a legolcsóbb árak mellett. **Minden óra javítás egy évi jótállással csak 80 krajczár.**

Mindenféle kávé olcsóbb, sőt minden más árut is április 1-től jutányosabban vásárolhatunk a **Néma-féle** kávékereskedésben Szatmár, Kazinczy-utca 16. sz.

Vásároljunk osztálysorsjegyet a m. kir. főtűzsdében Szatmár, Deák-tér. A huzás már május 23-án kezdődik. $\frac{1}{4}$ sorsjegy ára 12 kor., $\frac{1}{2}$ 6 kor., $\frac{1}{4}$ 3 kor., $\frac{1}{8}$ 1 kor. 50 fillér.

Aki jó bort akar inni, az keresse fel a HUNGÁRIÁT. Szíves pártfogást kér tisztelettel Weisz Adolf vendéglős.

FÁBIÁN GYÖRGYNÉ

mű- és élővirág-üzlete SZATMÁR-NÉMETI, Rákóczi-utca 26-ik szám. Sürgönyezim: **Fábiáné.** Telefon-szám: 148. Ajánl menyasszonyi, bál- és névnapi csokrok, mell- és fejdíszek, virágkosarak, jardiniere, ünnepi és gyászkoszorúk, Makart rendezetek és díszterményeket. — Cserepes virágokat, szobai dísznövényeket, mindenféle művirágokat és templom-díszítéseket, jutanyos árban.

Weisz Zoltán modern könyv-, zenemű- és papírkereskedését a Gutmanpalota sarokhelyiségében, fényesen berendezve, megnyitotta!

Goddam!

Végre egy gyorsan és biztosan ható tyukszem szer.

Cook & Johnsons
amerikai szabadalmazott

tyukszem
= gyűrű =

1 darab 20 fill. 6 drb. 1 K postán, 20 fill. portó. Kapható a birodalom minden gyógyszerárban valamint orvosszer-drogériákban stb.

Dr. Erdélyi Miksa

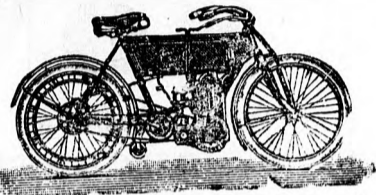
fogorvos.

Lakik: **SZATMÁR,**
Rákóczi-u. 24. sz. (saját ház.)

Megnyilt a

Hammer Ignácz

műszerész, kerékpár és varrógép-
raktár Szatmár, Batthyányi - u. 1.
Schwaroz Albert-féle bolthelyiségben.

Ajánlja világhírű **Puchmotor** és kerékpárokat,
valamint minden rendszerű **varrógépeket**
kényelmes heti vagy havi részletre.

Javitó műhelyemben

kerékpár, varrógépeket és mindenféle műszereket
szakszerűen és jótállás
mellett eszközöltetek. — Kerékpár alkatrészek,
gummik, szabadonfutók nagy választékban.

!! Molykár elleni megóvás !!

A közeledő **tavaszi és nyári idény**
alkalmából bátorodom a n. é. közönség
b. figyelmét felhívni a már **14 év óta**
fenálló, Deák-téren, néh. Antal Dániel
házában levő

szűcs-üzletemre,

ahol is mindennemű téli ruhákat, bundá-
kat, szörme kabátokat, boákat, muffokat
nyári gondozásra jutányos árban el-
vállalok, a rajta levő kisebb javításokat
díjtalanul elkészítem. Kivánatra a ruha-
neműekért házhoz elküldök.

Egyszeremind szíves tudomására hozom,
hogy az ugyanezen üzlethelyiségben levő

kötszer-raktáromban

nagy választékot tartok sérvkötők, has-
kötők, suspenszók, nadrágtartók, Dianna-öv
(havi kötőkben) és hozzávaló párnákban.

Továbbá gummi-árak, tejszivók, mell-
szivók, feeskendők, méhkoszorúk, méh-
tartók, légpárnák, irrigátor felszerelések,
gummi különlegességek, óvszerek szintén
nagy választékban vannak raktáron.

Postai megrendeléseket **diszkrét eszközöm.**

Pontos kiszolgálásom teljesítése mellett
a n. é. közönség szíves pártfogását kérve,
maradtam teljes tisztelettel

Görömbey János,
szűcs.

A nyári gondozás alatt levő téli
ruhák tüzkár ellen biztosítva!

IFJ. **RUBINSZKY FERENCZ**

IPARMŰVÉSZETI MŰHELYE

SZATMÁR, UJ-UTCA 3/a SZ. (SAJÁT HÁZ).

Modern háló, ebédlő, szalon vagy
uri szoba berendezések, vala-
mint leányszoba berendezések
művészi kivitelben készülnek.
KIVÁNATRA TERVEKKEL IS KÉSZSÉGGEL SZOLGÁLOK.

Pártoljuk a hazai kereskedelmet!
SZÉN-, KOKS-, BRIKET-,

kovácsszén- és antracit-fogyasztók,
gazdák, gyártelepek, kereskedők, intézetek, — **mielőtt szükségletüket fedezik,** —
bizalommal forduljanak

Radnay Károly céghez Budapest,
Váci-körút 78. szám.

Sürgöny-czim: ANTRACIT, BUDAPEST.

Legkitünőbb minőségek, különlegességek, **Interurban** Gőzzántásra és cséplésre rendeléseket ké-
összes ipari, gazdasági és házi célokra. **telefon 164** sőbbi szállításra már most feladni kérem.

TIRGRAM-POR

az egyedüli szer, mely az **összes rovarokat**
gyorsan és alaposan kipusztítja; üvegben —.20,
— .60, 1.— és 2.— koronáért kapható

TIRGRAM TINKTURA

csakis **poloskák** ellen üvegekben —.40, —.80, 1.20,
2.60 és 5.— koronáért kapható minden jobb brogéri-
ában, fűszer- és festék-kereskedésben, ahol Tirgram-
plakátok ki vannak függesztve. — **Ügyeljünk a**
„TIRGRAM“ névre. Gyár: **Budapest, IV. ker.,**
Károly-utca 1.

Köszén **Klár!**

Belföldi és porosz köszén, bihari
és dorogi mész vaggonszámra megrendelhető

KLÁR ANDOR kereskedelmi és bankirodájában
DEBRECZEN,
Miklós-utca 23. sz.
Telefon 445. szám.

Olesó árak. — Pontos szállítás. — Kivánatra részletes ajánlat.

BANKOSZTÁLY: Törlesztéses, kötvény- és váltókölcösönök, tárczahitel
kereskedőknek és gyárosoknak, gazdáknak személyi hitel.

Az alábbi elsőrangú cégeket a bevásárlásoknál és megrendeléseknél mélyen tisztelt olvasóinknak különös figyelmébe ajánljuk.

Gárdos Ferencz könyvkötő

Szatmár, Kazinczy-utca 6. sz.

Ajánlja ujonnan és a mai kor igényeinek megfelelően berendezett

KÖNYVKÖTÉSZETÉT

a mélyen tisztelt közönség szives figyelmébe.

KOMÁN JÁNOS köszörüs-mester
SZATMÁRON

a Központi vámházzal szemben.

Tisztelettel tudatom a n. é. közönséget, hogy

köszörüs műhelyemet

1907. aug. 1-étől (régi helyéről) az Iskola-köz sarkáról néhány lépéssel beljebb, a püspöki r. k. fiu elemi iskola kerthelyiségébe **helyeztem át.** Műhelyemben borotva, olló, zseb-, konyha- és asztali kések érvágó, köpülőző gépek, valamint bádogos és szabó ollók köszörülését jutányos árakban vállalom el.

Készítendő munkákért kívánatra házhoz küldök.

A m. t. közönség szives pártfogását kérve,

tisztelettel **KOMÁN JÁNOS.**

Hirdetések felvételnek

a kiadóhivatalban Szatmár, Iskola-köz.

Kívánatra mérték után bármilyen kivitelű cipők és oszmák is készülnek.

A ki igazán finom, kényelmes, elegáns és tartós honi gyártmányu lábbelit akar vásárolni, az bizalommal fordulhat

Vuja János

-hoz, **SZATMÁR, Deák-tér,** (Keresztes András-féle ház. aki dusan felszerelt **cipő-raktárában** csakis **valódi finom bőrből,** a már is világhírű hazai gyárakban cipőket és csizmákat **nagyon is versenyképes árak mellett** hozza forgalomba és üzletéből minden olcsóbb rendű készítményt a szokásos bőr és talp utánzatokat teljesen kiküszöbölte, és a kinek áruinak oszínosság dolgában is párját ritkítja

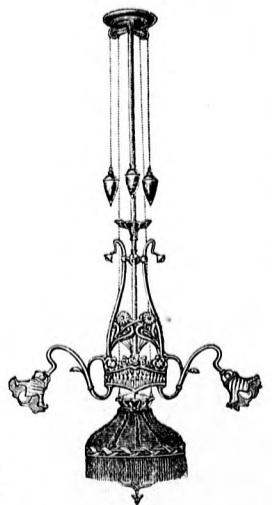
Mindenkinek saját érdeke, hogy üveg, porcellán és lámpa-.. áru szükségletét .. Oesztreicher Tóbiás

gyári nagy raktárában szerezzé be **SZATMÁRON, Deák-tér 21. sz. a.,** és a nagybányai fióküzletében

Ajándék áruk: Tisztelettel tudatom, hogy a nyári idény alkalmára dusan felszerelt üveg és porcellán üzletemben az árakat tetemesen leszállítottam. — Helyszüke miatt csak a következő tárgyak árai szolgáljon tájékozással:

Valódi karlsbadi 6 személyes étkező készlet	K 14.—től feljebb.
„ „ 6 „ teás „	K 6.—től „
„ „ 6 „ kávé „	K 5.60-tól „
„ „ 6 „ feketés „	K 5.60-tól „
„ „ „ mosdó „	K 8.—től „
„ „ teás csésze préselt 6 pár	K 1.90-től „
„ „ kávé „ „ 6 pár	K 1.90-től „
„ „ feketés „ „ 6 pár	K 1.50-től „
Csiszolt kristály üvegből különböző diszítéssel	Liquörös „ 6 „ K —.95-től feljebb
Vizes készlet 6 személyre	K 1.70-től feljebb
Boros „ 6 „ K 1.30-tól „	Talpas üvegtál 6 tányérkával K 1.30-tól „
	Csigaszervezetű díszes függő lámpa 5.80-tól „

Kiházasítási berendezések és ajándék disztárgyak, dus választékban, kivételes előnyökkel kaphatók. **Villamos osillárok** nagy választékban. Házi telephon, villamos csengő és villanyvilágítási bevezetések, valamint javítások jutányos árban, pontosan eszközöltetnek. Villamos égő drbja 60 f. Mindenféle újdonsági villamos égő kapható.

BABAKOCSIK ÉS HINTALOVAK!

Megkezdődött a nyári vásár!

Óriási választék újdonságokból, melyek egyedül csak

a Szatmári Bazárban

Kazinczy-u. 10. sz. alatt kaphatók a legegyszerűbbtől a legizlésebb tárgyak, u. m.: játék, díszmü, rövid, nürinbergi, aczél, tajték, üveg, porcellán és öntvény-árak, grammophonok, fonographok, lemezek és hengerek óriási választékban, mélyen leszállított árak mellett vásárolhatók

BLATNICZKY ISTVÁN

SZATMÁR, Kazinczy-utca 10. sz. alatt levő

„SZATMÁRI BAZÁR“-JÁBAN.

MÉRSÉKELTEN SZABOTT ÁRAK!

Automobilok és 3 kerekű triciklik.

Óriási választék francia babákban.

Mielőtt személy, jelzalog, vagy építési .. ..

KÖLCSÖN

iránt intézkednék, kérjen díjtalanul prospektust.

MELLER L. EGYED — BUDAPEST

IX., Lónyai-utca 7. szám. — Telefon-Interurban 46—31.

100.000

lázat tesz tönkre a szük cipő. Aki ennek ellensége, önmagának meg jó

barátja, az rendelni fog izlése szerint cipőt

VALEK és RAJZ

cipész mesterek üzletében

Szatmár, Eötvös-u. 2. (Heinrich-palota.)